

РОЗМОВА, СПІЛКУВАННЯ

АМЕРИКУ ВІДКРИВАТИ

(знаходити сокирою під лавкою; ломитися у відчинені двері) — говорити чи оголошувати про те, що всім давно відоме.

Другокласниця Катруся *стрімголов* прибігла додому. Очі горять, руками розмахує! Це вона дізналася в школі щось цікаве. Побачила старшого брата і до нього:

— Андрію! Послухай, що розкажу!!! Я таке дізналася... Чи знаєш ти, що восени їжак не збирає на голки сухе листя для своєї нірки? Це листя випадково на його спину потрапляє.

— Знаю, Катерино.

— А чи знаєш ти, що груші-яблука він теж не збирає і на голки їх не наколює?

— Знаю, звичайно. Ти ж бачила, які в їжачка маленькі лапки. Як же ними щось чіпляти на спину?

— І головне!!! Він не їсть яблука й гриби!

— Катю, ти просто відкрила Америку! Їжак переважно комах єсть. Усі, хто цікавиться біологією, знають про це. Читай книжки — і теж будеш багато знати.

БАЛЯСИ / ЛЯСИ ТОЧИТИ

(розводити балачкі/теревéні/бобі; почесáти язикá; переливати з пустóго в порóжнє; теревéні прáвити, ма́ти дóвгого язикá) — вести пусті розмови, розповідати що-небудь нецікаве, вигадане.

Кожного суботнього вечора в лісі проходили концерти соловейка-співунця. Усі лісові мешканці дуже полюбляли слухати його пісні, тому на концертах завжди панувала тиша.

Цього разу посеред концерту з'явилися дві сороки. Вони всілися на гілку поряд із соловейком і почали щось торохкотіти. Соловейко замовк. Він вирішив, що сталося щось жахливе і сороки б'ють тривогу. Усі знають, що концерт зупиняють лише в разі надзвичайних новин. Коли всі прислухалися до сороччиних

розмов, то зрозуміли, що вони не кажуть нічого важливого, а просто чешуть язика. Глядачі почали проганяти двох балаболок:

— Геть! Баляси можна й дома *точити!* За-бирайтесь негайно! А то ми вам *дамо перцю.*

ВАШИМИ / ТВОІМИ ВУСТАМИ ТА МЕД ПИТИ

Було б добре, якби сталося так,
як хтось говорить.

— Горобчику, ти знаєш, що в четвер буде свято? Так, так! Свято... дружби. Усі мешканці лісу припиняють ворогувати, ходять один до одного в гості й товаришууть. І я запрошу тебе в гості. Я вже приготувала для тебе частвуання.

- Лисичко, *твоїми устами та мед пити.*
- Так ти прийдеш? Я і меду приготую, — *не моргнувши оком,* промовила лисичка.
- Прийду, як *рак на горі свисне.*
- А це коли?
- *Ні тепер ні в четвер.*

СПІВАТИ / РОЗЛИВАТИСЯ / ЗАЛИВАТИСЯ СОЛОВЕЙКОМ

З надмірним запалом, довго і пишномовно висловлюватися. **с 16, 43**

ВДЕРЖАТИ ЯЗИКА

(тримати язика за зубами; не в усі дзво́ній дзвоніти, язика прикусити, ні пари з вуст; ані пари з вуст; набрати води в рот, і рота не розкрити; мовчачи як риба; проковтнути язика; ні гугу; нічичирк, рот на замо́к; анітелéнь) — промовчачи, мовчати, не відгукуватися, не давати про себе знати.

Чоловічі таємниці

— Хлопці, заприсягнемося, що ні кому про знайдений скарб не скажемо! Жодній людині! Щоб ні пари з вуст! Юрко, обіцяєш?

- Буду мовчати як риба.
- Деню, а ти?
- Я буду тримати язика за зубами.
- Алексе, ти?
- Я зможу вдержати язика.

**НЕ СВОІМ ГОЛОСОМ КРИЧАТИ /
ВЕРЕЩАТИ**

Дуже голосно, надрывно кричати.

*В. Драгунський ЛИЦАРІ (пер. з рос.)
О. Копиленко ЇЖАЧОК*

